

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 177/2010-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. N., M., zastúpeného advokátom JUDr. I. H., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Coe 381/08 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. N. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. februára 2010 doručená sťažnosť J. N., M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Coe 381/08 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynulo, že «(...) Dňa 22. 09. 2007 bolo sťažovateľovi doručené Upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn.: EX 2366/07 zo dňa 18. 09. 2007. Z predmetného Upovedomia... vyplýva, že povinný J. N. - sťažovateľ má zaplatiť oprávnenému B., a. s., pohľadávku 140 127,- Sk s príslušenstvom.

Proti tomuto rozhodnutiu (Upovedomenie o začatí exekúcie) povinný - sťažovateľ podal dňa 5. 10. 2007 námietky. (...)

Uznesením Okresného súdu v Malackách zo dňa 14. 08. 2008 sp. zn.: 23Er 1786/2008 bolo námietkam povinného - sťažovateľa vyhovené. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený B., a. s. odvolanie. (...)

Dňa 02. 12. 2008 bola vec predložená odvolaciemu krajskému súdu na rozhodnutie s pridelením sp. zn.: 15 Coe 381/2008.

Sťažovateľ najskôr faxovým podaním zaslaným dňa 30. 06. 2009 a následne písomným podaním zo dňa 30. 06. 2009 (doručeným dňa 17. 08. 2009) žiadal Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, aby rozhodol o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu v Malackách zo dňa 14. 08. 2008 sp. zn.: 23Er 1786/2008.

Krajský súd v Bratislave do dnešného dňa o odvolaní nerozhodol, pričom už uplynulo viac ako 13 mesiacov od pridelenia veci senátu odvolacieho súdu. (...)

Keďže v predmetnej veci sa má rozhodovať na neverejnom zasadnutí a konajúci súd od pridelenia veci t. j. od 02. 12. 2008 nevykonal žiaden úkon smerujúci k ukončeniu veci, sme toho názoru, že prietahy v konaní sp. zn.: 15Coe 381/2008 nie sú neopodstatnené.

Zároveň musíme podotknúť, že na rozhodnutí sp. zn.: 15Coe 381/2008 je závislé aj konanie Okresného súdu v Malackách vedené od roku 2000 niekoľkokrát zmenenou spisovou značkou t. č. pod sp. zn.: 10Cb/45/2008. V tomto konaní navrhovateľ - oprávnený v exekučnom konaní B., a. s. žaluje sťažovateľa na zaplatenie sumy 413 211,- Sk s príslušenstvom. Navrhovateľ resp. oprávnený v exekučnom konaní taktiež v roku 2000 podal na sťažovateľa trestné oznámenie, v ktorom si najskôr uplatňoval náhradu škody vo výške 413 211,- Sk tak ako v občianskoprávnom konaní 10Cb/45/2008, a ktorú neskôr ustálil na výške 140 127,- Sk. Trestné konanie bolo ukončené rozhodnutím súdu - trestným rozkazom dňa 17. 5. 2001 sp. zn.: 2T 74/01, v ktorom súd zaviazal sťažovateľa k náhrade škody vo výške 140 127,- Sk, pričom poškodeného B., a. s. neodkázal so zvyškom na konanie

vo veciach občianskoprávných, pretože si uplatnil náhradu škody len vo výške 140 127,- Sk. Rozhodnutie v trestnom konaní sa stalo právoplatné a vykonateľné. Odsúdený - sťažovateľ sumu 140 127,- Sk zaplatil. Upozorňujem, že náhrada škody v trestnom konaní bola uplatňovaná z toho istého titulu ako v už spomínanom občianskoprávnom konaní.

V občianskoprávnom konaní vedenom na Okresnom súde v Malackách pod sp. zn.: 10Cb/45/2008, ale oprávnený z exekúcie žiada zaplatiť istinu 413 211,- Sk, ktorú znížil o sumu 140 127,- Sk, ktorú sťažovateľ už zaplatil.

Okresný súd v Malackách v konaní 10Cb/45/2008 dňa 23. 11. 2009 vyhlásil rozsudok, v ktorom uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi B., a. s. (t. č. V., a. s.) sumu 9 064,73 Eur, čo je 273 084,- Sk. Súčasne však zostala nevyriešená suma 140 127,- Sk z trestného konania, a ktorá je predmetom exekučného konania. Vznikla pre sťažovateľa právna neistota, pretože ak krajský odvolací súd v Bratislave vyhovie odvolaniu oprávneného, bude musieť sťažovateľ zaplatiť náhradu škody z exekučného konania t. j. 140 127,- Sk s príslušenstvom a istinu 9 064,73 Eur (273 084,- Sk), čo by spolu tvorilo pôvodne žalovaných v občianskoprávnom konaní 413 211,- Sk, pričom sa zabúda, že sťažovateľ už zaplatil sumu 140 127,- Sk, čím sa pôvodná žalovaná istina navýši na sumu 553 338,- Sk.

Záverom by sa dalo konštatovať, že Okresný súd v Malackách v konaní 10Cb/45/2008 rozhodol predčasne, čím môže vzniknúť právny stav, že sťažovateľ bude povinný zaplatiť istinu o 140 127,- Sk vyššiu ako žiadal oprávnený B., a. s., a to v prípade ak Krajský súd v Bratislave v konaní 15Coe 381/2008 vyhovie odvolateľovi.“

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd jeho sťažnosť prijal na ďalšie konanie a následne nálezom takto rozhodol:

„Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn.: 15 Coe 381/2008 porušil základné právo J. N. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

J. N. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 979,09 Eur (150 000,- Sk)..., ktoré mu je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nález.

Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť náhradu trov konania J. N. v sume 254.88 Eur (za dva úkony právnej služby; príprava a prevzatie vecí a písomné podanie na súd) 2 x 120,23 eur a 2 x 7,21 eur) na účet právneho zástupcu advokáta JUDr. I. H., B. do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Coe 381/08.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

1. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou

judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku nápravy, na uplatnenie ktorého má právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“), t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch naďalej aj po nadobudnutí účinnosti nového čl. 127 ústavy zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ, ktorý je kvalifikovane právne zastúpený, sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi súdu nepodal a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04) dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona o štátnej správe súdov (s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu neprípustnosti.

2. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že neušlo jeho pozornosti, že sťažovateľ 17. augusta 2009 podal odvolaciemu žiadosť, v ktorej sa domáhal toho, aby *„odvolací súd pokiaľ možno v čo najkratšej lehote“* rozhodol *„o odvolaní oprávneného“*. Táto žiadosť však nebola adresovaná predsedovi súdu a ani nebola podaná podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, teda nebolo ju možné považovať za kvalifikovaný a účinný prostriedok nápravy.

Okrem uvedeného by pripadalo do úvahy sťažnosť sťažovateľa posúdiť ako zjavne neopodstatnenú z dôvodu, že namietaný postup krajského súdu nemožno považovať za porušenie práva garantovaného v citovanom článku ústavy a dohovoru. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu najmä podľa týchto troch kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. II. ÚS 26/95). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (pozri napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 128/03 z 25. júna 2003 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu).

Postup krajského súdu, aj keď nie je bez prietáhov, dosiaľ trvá viac ako jeden rok, pričom zo sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľ nahliadol do spisu a iba predpokladá, že vo veci sa dosiaľ žiadne úkony nevykonali. Vzhľadom na trvanie a súčasné štádium sa napadnuté konanie zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. Pretože s ohľadom na tieto skutočnosti neprichádza do úvahy, aby ústavný súd namietaný postup krajského súdu mohol po prijatí návrhu na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru, návrh sťažovateľa pripadalo do úvahy odmietnuť z uvedených dôvodov ako zjavne neopodstatnený.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2010